

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8Csp/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822201470
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8822201470.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 810 00 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX C. XXX, A. D. D. XX, o zaplatenie sumy 671,67 € s prísl., t a k t o

rozhodol:

- Konanie v časti o zaplatenie sumy 300 € s príslušenstvom **z a s t a v u j e .**
- V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a .**
- Žalovanému nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca (Všeobecná úverová banka, a.s. ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., Kežmarok) sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 671,67 € spolu s príslušenstvom. Podanie žaloby odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa 21.12.2016 zmluvu o pôžičke č. 21223401 / 6129817469, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 957 € („Cena na splátky“ alebo „Pôžička – finančné plnenie“) na kúpu spotrebného tovaru. Kúpna cena tovaru bola 1.076,90 €. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 119,90 €. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 58 mesačných splátkach v sume 25,78 €, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1.495,24 €. Do dňa podania žaloby uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 696,06 €. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca listom zo dňa 26.09.2019 - Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca dňa 19.11.2019 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 23.11.2019 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 671,67 €. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“, si žalobca v tomto konaní neuplatnil.

2. Žalovaný sa pojednávania nezúčastnil, svoju neúčasť neospravedlnil a k žalobe sa nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a k nej pripojenými listinnými dôkazmi, a to Zmluvou o spotrebiteľskom úvere uzatvorenou medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa

21.12.2016, predžalobnou upomienkou, prehľadom splátok a úhrad, oznámením o okamžitej splatnosti, ďalej uznesením o pripustení zmeny žalobcu, správami o pobyte žalovaného, čiastočným späťvzatím žaloby a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

4. Právny predchodca pôvodného žalobcu - spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. a žalovaný uzavreli dňa 21.12.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru žalovanému vo výške 957 €. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť v pravidelných mesačných splátkach po 25 € + poistné 0,78 € mesačne v celkovom počte 58 splátok s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 20.04.2017 a ďalšie splátky boli splatné vždy 20. dňa v mesiaci. Celková čiastka úveru predstavovala sumu 1.450 €, s poistením 1.495,24 €. Žalovaný uhradil akontáciu vo výške 119,90 €. Celkové náklady spotrebiteľa činili 493 €. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá fixná ročná úroková sadzba 17,69 %, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej aj „RPMN“) predstavovala výšku 17,69 % a priemerná hodnota RPMN výšku 17,46 %. Najvyššia prípustná výška odplaty činila 20,00 %. Termín konečnej splatnosti úveru bol určený na deň 20.01.2022 a doba trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy.

5. K 01.01.2018 došlo k zániku spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., a to jeho rozdelením a následným zlúčením s nástupníckymi spoločnosťami, ktorými sú Všeobecná úverová banka, a.s., ako aj VÚB Leasing, a.s. so sídlom Mlynské nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 318 045. V zmysle Projektu rozdelenia zlúčením, spoločnosť VÚB a.s. ako právny nástupca pokračuje v prevádzkovaní tzv. ostatného podnikania zanikajúcej spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., ktorým sa rozumejú všetky ostatné zložky podnikania zanikajúcej spoločnosti okrem TRIANGEL - splátkového predaja a leasingu Q Car.

6. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad je zrejmé, že žalovaný z poskytnutej pôžičky uhradil do podania žaloby sumu 696,06 € (bez akontácie). Po podaní žaloby žalovaný vykonal úhrady vo výške 300 €.

7. Listom – predžalobnou upomienkou zo dňa 26.09.2019 veriteľ vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku na splátkach v celkovej výške 77,34 €. Zároveň upozornil žalovaného, že ak do 05.11.2019 nedôjde k úhrade bude oprávnený úver zosplatiť. Zásielka - predžalobná upomienka sa veriteľovi vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote.

8. Nakoľko žalovaný dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradil, právny predchodca žalobcu listom – „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 23.11.2019 oznámil žalovanému, že jeho dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

9. Na základe podaného návrhu na zmenu strany sporu súd uznesením č. k. 8Csp/15/2022-58 zo dňa 31.01.2023 pripustil, aby z konania na strane žalobcu vystúpila spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 a na jej miesto do konania vstúpil ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154.

10. Žalobca písomným podaním vzal žalobu čiastočne späť v časti istiny vo výške 300 € s prislúchajúcim úrokom z omeškania, nakoľko žalovaný vykonal úhrady po 100 € dňa 21.12.2022, dňa 26.01.2023 a dňa 03.03.2023.

11. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) žalobca môže vziať žalobu späť.

12. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

13. V zmysle § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

14. Vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia a na skutočnosť, že žalobca zbral svoju žalobu písomným podaním späť v časti o zaplatenie 300 € s príslušenstvom pred začatím pojednávania, súd konanie v tejto časti zastavil.

15. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. V zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

17. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

18. Podľa § 52 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

19. Ako vyplýva z ustanovenia § 52 ods. 3 a ods. 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 1 až ods. 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

21. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. V zmysle § 54 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže

vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

24. V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

25. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

26. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 21.12.2016 bol žalovanému poskytnutý viazaný spotrebiteľský úver vo výške 957 €, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 58 splátkach vo výške 25,78 € mesačne s poistením s tým, že splátky boli splatné 20. dňa v mesiaci. Celková čiastka úveru predstavovala sumu 1.450 €, s poistením 1.495,24 € a celkové náklady spotrebiteľa sumu 493 €. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá fixná ročná úroková sadzba vo výške 17,69 %. RPMN bola vo výške 17,69 %. V prospech právneho predchodcu žalobcu žalovaný uhradil do podania žaloby mesačné splátky bez akontácie v celkovej sume 696,06 € a po podaní žaloby sumu 300 €.

27. Súd sa v danom prípade zaoberal výškou ročnej úrokovej sadzby, ktorá bola dohodnutá vo výške 17,69 % ročne. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v období 12/2016 činil úrok 7,37 % p.a.. Z toho je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi zmluvnými stranami v danom prípade je viac ako dvojnásobne vyšší ako bol úrok požadovaný bankami.

28. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dohovoriť úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Taktiež u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platia ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nesmie byť výkon práva a povinnosti vyplývajúci z občianskoprávných vzťahov v rozpore s dobrými mravmi. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

29. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi

neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

30. Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (porovnaj Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 1MCdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009).

31. Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014 vyslovil: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

32. Súd v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27.08.2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžerný a odporujúcu dobrým mravom.“ V tomto rozhodnutí odvolací súd považoval za odporujúci dobrým mravom úrok vo výške 28,68 % ročne, pri zistení priemernej ročnej úrokovej miery úrokov poskytovaných v období uzavretia zmluvy bankami vo výške 14,56%.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov z úveru za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom.

34. Žalobcovi preto vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých jednorázovo žalovanému. Žalobca má nárok len na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré žalovanému poskytol vo výške 957 €. Žalovaný veriteľovi uhradil celkovo sumu 996,06 (splátky vo výške 696,06 € + sumu 300 € po podaní žaloby). Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný zaplatil žalobcovi vyššiu čiastku ako bola výška poskytnutých finančných prostriedkov, preto súd žalobu žalobcu v prevyšujúcej časti zamietol.

35. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Súd žalobu v časti o zaplatenie sumy 300 € s príslušenstvom zastavil a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Súd po zohľadnení zavinenia žalovaného na zastavení konania v sume 260,94 € (957 € - 696,06 €) má za to, že žalovaný bol v konaní úspešný vo výške 61 % (410,73/671,67 x 100) a neúspešný vo výške 39 % (100 - 61). Úspešnejší žalovaný by mal nárok na pomernú náhradu trov konania vo výške 22 %. V tomto konaní však možnosť priznania náhrady trov konania vylučuje to, že žalovanému preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli (§ 255 ods. 1 CSP a contrario i za použitia analógie podľa čl. 4 ods. 1 CSP). Vzhľadom na uvedené súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.